

Hedmark fylkes eldreråd

Årsmelding 2018

Vedtatt av Hedmark fylkes eldreråd i møte den
31. januar 2019

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE

Innledning	3
Sammensetning.....	4
Handlingsplan.....	6
Møtevirksomhet og saker	8
Orienteringer/møter	9
Representasjon	10
Sluttord til årsmelding 2018.....	12

Innledning

Fylkeskommunale eldreråd har vært lovpålagt fra 1. januar 1992 iht. "Lov om fylkeskommunale og kommunale eldreråd" vedtatt av Stortinget i november 1991.

Stortinget vedtok i juni 2017 at denne loven ville bli opphevet og at lovgrunnlaget for de fremtidige eldreråd ville bli å finne i Kommuneloven. Detaljer om utøvelsen og arbeidet ville bli regulert ved forskrift. Det vil fortsatt være slik at fylkeskommunale eldreråd skal være et rådgivende organ for fylkeskommunen og behandle saker som berører eldres levekår.

Det reglement for rådet som har vært styrende i 2018 ble vedtatt av fylkestinget i desember 2009.

Rådet kan på egen hånd ta opp og fremme saker.

Eldrerådet samarbeider og har jevnlig kontakt med de kommunale eldrerådene i Hedmark, de øvrige fylkeskommunale rådene og har også kontakt med eldreråd i andre fylkeskommuner.

Eldrerådets funksjonstid er 4 år og følger fylkestingsperioden fram til nytt eldreråd blir oppnevnt etter fylkestingsvalget høsten 2019 etter den nye loven og forskrifter.

Dette er tredje årsmelding for eldrerådet som ble valgt i Hedmark fylkestings møte 12.-14. desember 2015, sak 103/11.

Sammensetning

Rådet har 7 representanter og 7 vararepresentanter i nummerrekkefølge. 3 av de faste representantene er valgt fra fylkestinget, og 4 representanter er valgt etter forslag fra fylkespensjonistforeninger.

Rådet valgte selv leder og nestleder, i henhold til § 6 i lov om eldreråd, i et konstituerende møte 20. januar 2016.

Hedmark fylkes eldreråd har følgende sammensetning:

Medlemmer	Varamedlemmer
Aage Willy Jonassen – leder Forsvarets seniorforbund	1. Else Marie Bergseng NAV Pensjonistene
Johanne Lillevik – nestleder Postpensjonistene i Hedmark	2. Bjørn Hernæs Høyre
Berit Haveråen Arbeiderpartiet	3. Halvard Nordhagen Statens vegvesen pensjonistforening
Borgny Irene Nygaard Pensjonistpartiet	4. Dag Martin Bakken Fremskrittspartiet
Anne Thorbjørnsen Norsk pensjonistforbund	5. Helge Thomassen Pensjonistpartiet
Mads Undseth Norsk pensjonistforbund	6. Arne L. Hanestad Forsvarets seniorforbund
Kjell Arne Hanssen Fremskrittspartiet	7. Ivar Kipperberg Postpensjonistene i Hedmark

Arbeidsutvalg

Eldrerådet vedtok i møte 17. mars 2016 å etablere et arbeidsutvalg(AU) bestående av leder Aage Willy Jonassen, nestleder Johanne Lillevik og sekretær Kari Mette Lindahl.

AU's oppgave er å tilrettelegge saker for eldrerådet, men også å følge opp vedtak i rådet og avholde møte før hvert rådsmøte. AU behandler også

”hastesaker” mellom rådsmøtene, og disse blir da senere lagt fram for rådet for godkjenning.

Sekretærordning

Hedmark fylkes eldreråd har sekretær som organisatorisk kommer fra fylkesdirektørens sekretariat.

Denne ordningen har eldrerådet vært meget godt fornøyd med.

Handlingsplan

Helse

Rådet vil følge nøye med på at fylkeskommunen følger opp sitt ansvar og oppgaver etter lov om folkehelse.

Fylkeskommunen har det økonomiske og administrative ansvar for tannhelse. For den eldste del av befolkningen er dette av særdeles stor betydning og følgelig et felt rådet prioriterer.

Gjennom representasjon i brukerutvalg, deltagelse i referansegrupper og ved høringsuttalelser vil vi bidra til at alle sektorer innen helsetjenesten fungerer og utvikles for å dekke eldres behov. Her må hele mennesket sees, ikke bare på det somatiske området, men inkludere det mentale og de fysiologiske behov. Ensomhet må motvirkes og riktig ernæring prioriteres.

Samferdsel og kommunikasjon

I Hedmark er det få by og tettbebyggelser, men spredt bosetting og lange avstander. Dette stiller store og andre krav til offentlige kommunikasjoner enn i mere sentrale strøk av landet. I hele fylket må det være et mål å sørge for tilgjengelig og sikker transport. I de gravgrendte strøk må det kunne aksepteres at det ikke er et mål å være kosteffektiv.

Eldre er godt representert i ulykkesstatistikken på våre veier og trafikksikkerhetsarbeidet vil være viktig. Vi vil ha fokus og motivere til trening og kursing av de eldste sjåførene.

Bygge- og reguleringsaker

Plan- og bygningsloven er et viktig redskap for å skape gode bo- og levekår for eldre. Vi vil arbeide for at det i planarbeidet legges vekt på eldres ønsker og behov. Det må være et gjennomgående krav at universell utforming ivaretas.

Kultur

I hele fylket bør et allsidig kulturtilbud være tilgjengelig. Vi vil arbeide for at lag og foreninger som driver med kulturaktiviteter for eldre får sin rimelige andel av fylkeskommunale midler. Alt frivillig arbeid som aktiviserer eldre må stimuleres. Siden vi lever lenger og tendensen er at flere bor lengre hjemme er det flere eldre som preges av ensomhet. Kulturens helsemessige effekt må tas med i vurderingen når midler skal disponeres.

Kompetanseheving

Rådet har tatt på seg å arrangere minst en konferanse årlig for alle eldreråd i fylket. Konferansen vil være tilpasset behov for overføring av erfaringer og ny kunnskap i tråd med samfunnsutviklingen.

Forøvrig vil rådet arbeide for livslang læring og bl.a. stimulere til at flest mulig eldre knekker IKT-koden.

Likestilling

Rådet vil til enhver tid ha rettferd, kjønnsfordeling og FNs prinsipper for eldres rettigheter for øye. Vi vil motarbeide all form for aldersdiskriminering.

Aktiviteter og representasjon

Rådet vil avvikle 5-7 ordinære eldrerådsmøter i året. I forkant av disse møtene vil arbeidsutvalget møtes for å forberede neste møte, ta seg av hastesaker og følge opp vedtak i rådet.

Rådet vil delta på kurs og konferanser som er relevante for rådets arbeid.

Møter med de kommunale eldreråd i Hedmark vil bli prioritert.

Rådets medlemmer oppnevnes i utvalg, styringsgrupper og referansegrupper som har betydning for eldres levekår. Før og etter slik representasjon vil sakene bli tatt opp i ordinære rådsmøter slik at det vil være rådets samlede syn som blir hevdet.

Møtevirksomhet og saker

Eldrerådet har i løpet av året hatt 6 møter i plenum og 7 møter i arbeidsutvalget og behandlet til sammen 43 saker, bl.a.:

- Ny virksomhetsplan og opplæringsplan for tannhelsetjenesten i Hedmark
- Samhandling med Oppland fylkes eldreråd – sammenslåingsprosessen
- Innspill til regler for eldrerådet i Innlandet fylkeskommune
- Oppdragsbrev 2019 – Hedmark Trafikk FKF
- Høring - etablering av nasjonalt Eldre-, pasient- og brukerombud m.v.
- Ny TT-ordning for Innlandet fylke

Orienteringer/møter

23. januar

Høringskonferanse om folkehelse

13.-14. februar

Demenskonferansen

15. februar

Fellesmøte med de andre fylkeskommunale rådene.

14.-15. mars

Re/ Hab konferansen

26.-27. april

Egen konferanse for de kommunale eldrerådene i Hedmark. Temaer var bl.a.: På vei mot et mer aldersvennlig samfunn, Utveksling av erfaringer og fremtids vyer, Fremtidsfullmakt og økonomi v/sykehjems innleggelse, Å leve livet med demens, Oral helse for de eldste, Underernærte eldre på alders- og sykehjem, Mestring hele livet, Folkehelseprogrammet-status. Oppgaver for eldreråd?

02. mai

Fellesmøte med Oppland fylkes eldreråd.

04.-06. juni

Landskonferanse for fylkeseldrerådene i Tromsø. Aage W. Jonassen, Johanne Lillevik og Borgny Nygaard deltok.

06. september

Fellesmøte med de andre fylkeskommunale rådene.

Representasjon

Eldrerådet var i 2018 representert i følgende utvalg / forum:

Brukerutvalget ved Sykehuset Innlandet HF: Aage Willy Jonassen.

Brukerutvalget er til for å tale pasientenes sak og skal gi råd til Sykehuset Innlandet i arbeidet med å videreutvikle pasienttilbudet. Brukerutvalgets 10 medlemmer oppnevnes av styret i Sykehuset Innlandet etter forslag fra pasient- og brukerorganisasjonene og elderrerådene i Hedmark og Oppland. Brukerutvalget har 8-10 møter i året. Representanter fra Sykehuset Innlandets ledelse deltar fast på brukerutvalgets møter.

Hedmark Trafikksikkerhetsutvalg: Kjell Arne Hanssen m/ Borgny Nygaard som vara.

HTU er nedsatt som et utvalg under Hedmark fylkesting. Utvalget består av fem politisk valgte representanter og fire rådgivende representanter fra etater og organisasjoner som arbeider med trafikksikkerhet. Statens vegvesen ivaretar sekretariatsfunksjonen.

HTUs viktigste oppgaver er:

- Samordne og være pådriver i trafikksikkerhetsarbeidet i fylket
- Uttale seg i saker som har betydning for trafikksikkerheten
- Stimulere og støtte det lokale trafikksikkerhetsarbeidet
- Støtte og oppmuntre det frivillige trafikksikkerhetsarbeidet
- Ta initiativ til kampanjer og aksjoner
- Utarbeide Hedmark fylkes trafikksikkerhetsplan for fire år om gangen
- Utarbeide toårige tiltaksplaner for gjennomføring av handlingsplanen
- Fordele tilskuddsmidler som utvalget rår over
- HTU har egen facebookside: Trafikksikkerhet i Hedmark

Brukerutvalget i NAV og Områdeutvalget for Hjelpemiddelsentralen: Borgny Nygaard m/ Mads Undseth som vara.

Brukerutvalget skal bidra til å sikre medvirkning på områder som har betydning for brukerne.

- Brukerutvalget skal være et fast kontaktpunkt for gjensidig informasjon og diskusjon i saker som angår tjenestetilbud og service i fylket.

- Brukerutvalget skal drøfte og følge opp resultater fra brukerundersøkelser og andre brukererfaringer i Hedmark. NAV er ansvarlig for å legge dette frem for brukertutvalget.
- Brukerutvalget skal sørge for innspill om virkemiddelbruken i NAV for å støtte intensjonen om mulighet til arbeid og aktivitet.
- Brukerutvalget skal bidra til at brukermidvirkning innarbeides som arbeidsform i NAV Hedmark både på individ- og systemnivå.
- Brukerutvalget skal komme med innspill til system for kvalitetsutvikling og rapportering.
- Brukerutvalget skal følge opp at lokale NAV-kontor tar innspill fra brukerne på alvor.

Kollektivforum Hedmark Trafikk FKF: Aage Willy Jonassen og Berit Haveråen og Mads Undseth(vara).

Kollektivforum skal følge opp alle saker som kan relateres til oppdragsbrevet som Hedmark Trafikk FKF jobber etter.

Sluttord til årsmelding 2018

Konferanse for alle kommunale eldreråd

Fylkeseldrerådet har i en årrekke påtatt seg oppgaven å skape en "møteplass" for de kommunale eldrerådene ved å invitere til en årlig samling. På disse samlingene har en forsøkt å hente inn foredragsholdere over tema som er relevante for både fylkeseldrerådet og de kommunale eldrerådene. På denne måten er det mulig å skaffe foredragsholdere som vi hver for oss ikke hadde hatt mulighet til. Disse samlingene har fått god oppslutning og tilbakemelding.

Eldre og spesialisthelsetjenesten

Eldrerådet blir gjennom lederens deltagelse i Brukerutvalget/ Sykehuset Innlandet jevnlig orientert om spesialisthelsetjenesten i Hedmark og de strukturendringer som det arbeides med på kort og lang sikt. Den informasjonen som mottas forsøkes satt i relasjon til sykehusets visjon:

Sykehuset Innlandet skal gi gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, når de trenger det, uavhengig av alder, bosted, etnisk bakgrunn, kjønn og økonomi.

I forhold til denne idealiserte visjonen vekker utviklingen bekymring med tanke på befolkningen som bor lengst unna sykehus. Vi er imidlertid beroliget av at Tynset sykehus skal videreføres som et lokalt akutt sykehus.

For de som bor i midt- og østre deler av Hedmark er avstanden til sykehus i største laget. Hvis "Mjøssykehuset" realiseres slik det er foreslått, vil forholdet kunne forverres for en stor del av befolkningen hvis dette skulle bli det eneste akutt mottaket/traumefunksjon. Siden vårt område ikke har dekning av ambulanshelikopter i forhold til behovet er ambulanse på vei det vil kan stole på. Da vil et akutt mottak i Elverum være et absolutt krav.